

NAM Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

De Onderzoeksraad voor Veiligheid
t.a.v. de heer mr. T.H.J. Joustra
Anna van Saksenlaan 50
2593 HT Den Haag

Stuksnummer OvV	1600 150
Dossiercode	
Registratiedatum	18 FEB. 2016
In behandeling bij	Joustra
Naam	Afdoening

ONDERZOEKRAAD VOOR VEILIGHEID

Brief ref.: EP201602210817

Datum: 16 februari 2016

Betreft: Reactie OVV rapport

Geachte heer Joustra,

Bijgevoegd vindt u de brief die heden naar de Minister van Economische Zaken is verzonden. Met deze brief informeren wij de Minister over de uitvoering die NAM heeft gegeven aan aanbevelingen uit het OVV rapport "Aardbevingsrisico's in Groningen" van 18 februari 2015.

Vertrouwende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

L. Ensing
Legal Counsel

NAM Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

Het Ministerie van Economische Zaken
De Minister, zijne Excellentie de heer H.G.J. Kamp
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Brief ref.: EP201602207232

Datum: 16 Februari 2016

Betreft: Reactie OVV rapport "Aardbevingsrisico's in Groningen"

Excellentie,

18 februari 2015 is het rapport van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid "Aardbevingsrisico's in Groningen" gepubliceerd met daarin twee aanbevelingen voor de Nederlandse Aardolie Maatschappij. Onze initiële reactie hebben wij reeds in april 2015 gegeven. Ook is reeds een reactie gegeven vanuit NOGEPa, waarbij ook NAM is aangesloten.

In onze reactie van april hebben wij al aangegeven op welke wijze wij opvolging gingen geven aan de aanbevelingen. In deze brief informeren wij u¹ daarom met name over de uitvoering die wij hieraan in het afgelopen jaar hebben gegeven en hoe wij de aanbevelingen uit het OVV rapport ook in de toekomst zullen blijven gebruiken. De aanbevelingen in het OVV rapport waren duidelijk:

4. Versterk de onderzoeksplicht voor mijnbouwondernemingen. Draag zorg voor een structureel en lange termijn onderzoeksprogramma waarbinnen integraal en onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek naar deze problematiek wordt gedaan.
5. Wees in de communicatie aan en in de dialoog met de burgers transparant over onzekerheid, expliciteer en motiveer de plaats die onzekerheid krijgt in de besluitvorming over de exploratie en exploitatie van delfstoffen. Deze communicatie mag niet verengd worden tot voorlichting.

Reactie

Zoals reeds aangegeven in onze initiële reactie heeft NAM deze aanbevelingen omarmd. De vraag naar een uitgebreid en gedegen onderzoek werd en wordt zeer breed ondersteund door NAM. De Huizinge beving van 2012 heeft ons geleerd dat we kritischer moeten zijn ten aanzien van onzekerheden in wetenschappelijke kennis en pro-actief moeten zijn door zeer actief bij te dragen aan het verrichten van onderzoeken in een breder verband met kennisinstellingen om zo leemtes in kennis te verkleinen of weg te nemen.

NAM heeft in april 2015 aangegeven dat er op het gebied van communicatie verbeteringen nodig zijn. Het communiceren over technisch complexe zaken en de onzekerheden die

¹ En willen wij voldoen aan artikel 74 Rijkswet Onderzoeksraad voor veiligheid.

daarmee verbonden zijn behoeft verdere verbetering en blijvende aandacht. Ook hebben we het belang van een andere manier van communiceren onderschat. Onze indruk was lange tijd dat mensen daarin niet geïnteresseerd waren. NAM vindt het spijtig dat de wijze waarop wij in het verleden hebben gecommuniceerd met onze omgeving onbedoeld heeft bijgedragen aan het wantrouwen jegens NAM.

De opvolging

Het onderschrijven van de aanbevelingen is één ding, de opvolging ervan is een tweede. NAM heeft zich ingespannen om bij de opvolging van de aanbevelingen de behoeften aan onderzoek, informatie en communicatie van de bewoners van Groningen centraal te stellen. Wij hebben daarbij veel constructieve sturing gekregen van instituten en partijen zoals de Nationaal Coördinator Groningen, maar ook direct vanuit de samenleving. Daarnaast heeft SodM vanuit zijn rol als toezichthouder kritisch toegezien op het opzetten en uitvoeren van ons sinds 2012 lopende Studie- en Data Acquisitieprogramma. Een korte weergave van de opvolging door NAM is hieronder weergegeven.

Ad 4 - Studieprogramma

Het huidige Studie- en Data Acquisitieprogramma van NAM bestaat sinds oktober 2012. De prognose over de frequentie en magnitude van de gasbevingen in Groningen werd in het begin gebaseerd op voorzichtige aannames en data over (tectonische) aardbevingen uit het buitenland, die werden 'vertaald' naar het Groningenveld. Het Studie- en Data Acquisitieprogramma richt zich met name op onderzoek naar de kracht van de beving, de groundbewegingen aan de oppervlakte als gevolg van aardbevingen en de uiteindelijke, doorslaggevendende blootstelling aan een risico voor de persoonlijke veiligheid van bewoners in het aardbevingsgebied. Met veel nieuwe onderzoeksdata en empirische gegevens is dit risicobeeld voortdurend verder verfijnd, waardoor onzekerheden in de modellen kleiner en wetenschappelijke inzichten scherper zijn geworden. Het risicobeeld is echter nog niet compleet, het studieprogramma zal dus doorgaan en wordt op dit moment voor de komende periode verder uitgewerkt voor een discussie met SodM en de door u ingestelde wetenschappelijke begeleidingscommissie voor Groningen (SAC).

De situatie rondom het Groningen gasveld blijft complex, er zijn geen vergelijkbare situaties in het buitenland. Een zeer groot aantal gerenommeerde wetenschappers en experts (van verschillende universiteiten en onderzoeksinstituten, in binnen- en buitenland) zijn betrokken bij de onderzoeken. NAM brengt specifieke kennis in over het Groningenveld alsmede bijvoorbeeld data uit de nieuwe in 2014-15 speciaal voor onderzoek geboorde putten. Verder is het meetnetwerk van KNMI rond het Groningen veld aanzienlijk uitgebreid wat zorgt voor meer, en meer gedetailleerde metingen en informatie over bevingen.

Naast de tussentijdse resultaten die eerder door NAM zijn gepresenteerd en het nog steeds lopende Studie- en Data Acquisitieprogramma, loopt er nog een aantal andere onderzoeken. Denk hierbij aan het inzichtelijk maken van de maatschappelijke effecten en de contourenkaart van KNMI, die de huidige seismische dreiging weergeeft. U heeft inmiddels de aanbevelingen van de commissie Meijdam over de norm voor basisveiligheid omarmd als belangrijk ijkpunt voor de te nemen maatregelen en de NEN-commissie werkt verder aan de Nationale Praktijk Richtlijn (NPR). Ook wij zien en onderschrijven de oproep tot verdere onafhankelijkheid van de kennisontwikkeling. Wij ondersteunen dan ook uw initiatief om tot een nieuw (virtueel) kennisnetwerk te komen, onder toezicht van een

onafhankelijke wetenschappelijke adviesraad en zullen de door ons opgedane kennis daarin actief inbrengen.

NAM blijft vanzelfsprekend haar verantwoordelijkheid nemen in de onderzoeken en zij zal de resultaten daarvan ook verwerken in het winningsplan dat op dit moment in voorbereiding is. Met haar Studie- en Data Acquisitie programma kan NAM beter inzicht geven in de effecten in de ondergrond.

Ad 5 - Communicatie

Ten aanzien van communicatie met bewoners is er veel veranderd sinds de aardbeving van Huizinge. NAM heeft in haar contacten met de regio in de afgelopen jaren in de eerste plaats ingezet op meer transparantie. Er is een speciale website gemaakt rondom de gaswinning uit het Groningenveld (www.namplatform.nl); hierop staat allerlei informatie op gebied van schade, versterken en leefbaarheid. Het speciale onderdeel "feiten & cijfers" zoomt in op allerlei data variërend van de productiehoeveelheden per cluster, tot de druk in het gasveld, het aantal bevingen, real-time data van gebouwsensoren, aantallen schademeldingen en cijfers m.b.t. de verschillende regelingen die in het leven zijn geroepen. Deze website wordt voortdurend aangepast, aangevuld en vernieuwd. Ook de zogeheten ruwe onderzoeksdata zijn via deze website op te vragen of te downloaden zodat ook andere wetenschappers en geïnteresseerden eigen analyses kunnen doen op basis van deze data.

Ook het persoonlijk contact met de bewoners is geïntensiveerd. Naast "één op één gesprekken" en werkbezoeken zijn er bijvoorbeeld ook veel informatieavonden. NAM organiseert deze zelf of sluit aan bij initiatieven van andere partijen zoals de dorpenronde, RIG-avonden in Loppersum en deelname aan informatiemarkten die door gemeenten worden georganiseerd. Ook spreken NAM-medewerkers met regelmaat op conferenties, seminars of op onderwijsinstellingen. Daarnaast laat NAM met regelmaat focusgroepen organiseren onder verschillende bewonersgroepen om zo beter inzicht te krijgen in zaken die spelen.

In 2015 zijn in mei en november tussenresultaten van het aardbevingsonderzoek gepresenteerd. NAM heeft deze onderzoeken op diverse manieren toegelicht. Naast publicatie van alle originele (onderliggende) rapporten op de NAM-website is er o.a. in de NAM bewonerskrant, de digitale nieuwsbrief, twitter, advertenties en via animaties getracht het onderzoek op begrijpelijke wijze onder de aandacht te brengen van de bewoners. Ook zijn er technische presentaties gehouden voor lokale en regionale bestuurders, media en bewoners.

Met de komst en regie van de Nationaal Coördinator Groningen en de grotere rol voor het Centrum Veilig Wonen zal er opnieuw verschuiving plaatsvinden in de communicatie van NAM. Dit is een proces waarbij we zo goed mogelijk samen met bovengenoemde en andere betrokken partijen zoeken naar de juiste balans voor de bewoners.

Afsluitend

NAM staat open voor suggesties van buiten. Wij hebben – mede ook door de vele gesprekken, berichtgevingen en sturing vanuit maatschappelijke organisaties – een goed besef gekregen van de impact die onze werkzaamheden kunnen hebben op onze omgeving. Aardbevingen grijpen diep in op het dagelijks leven van de bewoners. NAM zal zich blijven inzetten voor een zo transparant mogelijke communicatie over de gaswinning

en de effecten daarvan. Iedereen die mee wil kijken met de onderzoeken heeft die mogelijkheid; opmerkingen, kritiek en suggesties blijven altijd welkom.

Dat gezegd hebbende: wij willen niet pretenderen dat wij nu de oplossing hebben gevonden voor de gevoelens van onzekerheid en onveiligheid die postgevat hebben in de regio. Wij onderkennen hierbij ook dat, vanwege de betrokken economische belangen bij de gaswinning, de standpunten van NAM waarschijnlijk door sommigen met argwaan zullen worden bekeken. Daarnaast zullen de aardbevingen overlast blijven veroorzaken, net als de maatregelen voor het bouwkundig versterken van huizen in het aardbevingsgebied. Deze activiteiten zullen worden uitgevoerd door het CVW, op afstand van NAM, onder de publieke regie van de Nationale Coördinator Groningen.

Het terugwinnen van het vertrouwen en het opbouwen van draagvlak voor de gaswinning vergt veel inspanning en is een langdurig proces van vallen en opstaan en van blijven verbeteren. Daarnaast vereist het betrokkenheid van andere onafhankelijke partijen. De prominente rol voor de Nationale Coördinator Groningen en diens Meerjarenplan van 18 december 2015, de uitvoering van de schadeafhandeling en bouwkundig versterken door het CVW, het versterken van de positie van SodM en het kritisch meekijken door onafhankelijke experts als het SAC: het zijn allemaal voorbeelden van genomen maatregelen die bijdragen aan het antwoord op de vraag onder welke voorwaarden gaswinning niet alleen wettelijk, maar ook maatschappelijk verantwoord is.

Wij hopen met het komende winningsplan een volgende stap te zetten in het verduidelijken van de gevolgen van de gaswinning voor de regio. NAM is van mening dat de gaswinning in Groningen op een maatschappelijk verantwoorde en veilige wijze kan plaatsvinden. Met de aanbevelingen van de OVW als leidraad streven wij er naar dat op een heldere en controleerbare manier te communiceren aan een ieder die betrokken is bij de gaswinning.

Hoogachtend,
Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

Gerald Schotman
Directeur